

2013 ŐSZ

NEW GARDEN MAGAZIN

MAGYARORSZÁG VEZETŐ KERTÉSZETE

Leg, leg, leg!

Avagy a növényvilág csodái

Cukiságok otthonra, irodába

Legyen kalocsai kertünk!

Őszi praktikák a ház körül

Leg, leg, leg!

A természet sokszínűsége akkor rajzolódik ki a legélesebben, ha megnézzük a végleiteit. Már az is megdöbbenő szám, ha leírjuk, hogy a Földön körülbelül 500 ezer különböző növényfaj él. De ebből vajon melyik a leggyorsabb, a leglustább, a legöregebb vagy éppen a legnagyobb? S gondolná, hogy a rekorderek vagy közeli rokonaik akár a kertünkben vagy otthonunkban is megélnek?

A platán a nálunk is élő egyik leggyorsabban növő fás szárú növény

A leggyorsabb

A kertészetünkben több változatban is kapható selyemakác (Albizia julibrissin) közeli rokona érdemli ki a fás szárúak között a leggyorsabban fejlődő növény címet. A Malajziában élő Albizzia falcata egy év alatt akár 10 métert is nőhet! Ha hazai viszonyok között szeretnénk elérni, hogy a kert fái minél hamarabb megnőjenek, akkor válasszunk a következő három fa közül: tulipánfa (Liriodendron tulipifera), juharlevelű platán (Platanus acerifolia) és a császárfa (Paulownia tomentosa).

A fűfélék között egyértelműen a bambuszok a sebességrekorderek. Egyes fajok megfelelő körülmények között naponta akár 90 centimétert is növekedhetnek. Persze ezt nem teszik a végtelenségig, hiszen átlagosan 3-10 méter magasságot érnek el. A New Garden kertészetekben több tucat különféle faj és fajta közül lehet válogatni.

A bambuszok világrekorderek, ha a növekedésről van szó

A legnagyobb

Igazi növényóriás az Észak-Amerikában honos hegyi mamutfenyő (Sequoiadendron giganteum). A legöregebb ismert példány 3200 éves, törzsének átmérője 8,85 méter, magassága 93,6 méter, becsült tömege mintegy 1000 tonna. Ezzel kétszer olyan magas, mint az amerikai Szabadság-szobor és ötször olyan nehéz. Mamutfenyőt a New Gardenben is kínálunk, mivel megfelelő helyre ültetve fagy- és télálló.

A csüngőágú fikusról senki nem gondolná, hogy igazi rekorder

Ez a mamutfenyő „csak” 30 méteres, de akár háromszor ekkorára is nőhet!

Van viszont egy olyan növényrekorder, amelyet mindenki könnyen tarthat otthonában. Ez pedig a csüngőágú fikus. Első ránézésre nem tűnik olyan növénynek, amely óriásira nőhet, pedig egy Srí Lankai arborétumban egyetlen növény 1,2 hektár (két futballpálya mérete) területet árnyékol be. Lombtömegét közel 1200 támasztógyökere tartja meg.

A legvérengzőbb

Húsevő növények jellemzően trópusi körülmények között élnek, ahol nagy mennyiségű csapadék hull, viszont kevés a talajból felvehető nitrogén és foszfor. Mivel ezek a növények nem csak édekese, hanem szépek is, ezért New Garden kertészetekben is tartunk belőlük. Többek között vénusz légycsapót (Dionaea muscipula), amely magyar nevét a szépség görög istennőjétől kölcsönözte. Levelei már apró érintésre is azonnal összecsapódnak. A kancsóka (Nepenthes) más stratégiát választ a rovarok el-

Amilyen apró, olyan vérengző a vénusz légycsapó

A kancsóka módosult leveleit használja rovarfogásra

fogására. Kancsó formájúvá módosult leveleiben folyadék van, amelyben idővel feloldódnak a beleszó rovarok.

Rovarfogó növények hazánkban is élnek. Ilyen a harmatfű (Drosera), amely mocsaras területeken szedi rovaráldozatait.

A leglassabb

A broméliafélék közé tartozik a világ egyik „leglustább” növénye, az Andokban élő havasi bromélia (Puya raimondii). A New Garden kertészetekben is kapható lándzsarózsza (Aechmea), guzmánia (Guzmania), szakállbromélia (Tillandsia) vagy pikkelyvirág (Vriesea) rokona első virágzásához akár 150 évnek is el kell telnie. Addigra viszont egy három méter átmérőjű „gömbbé” fejlődik. A virágzata pedig 10 méter magasra nyúlik fel. A virágzás után a növény elpusztul.

A leglassabban fejlődő növény, egyben a legnagyobb a broméliák között

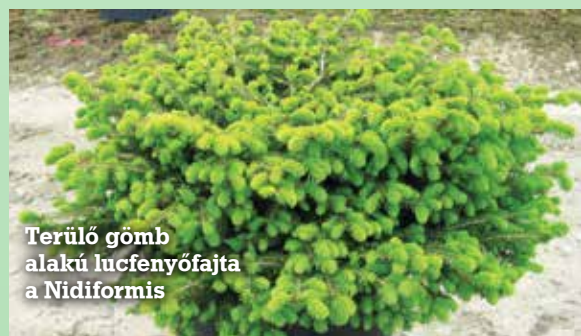
A legöregebb szabadtéri növény

Az Inversa csüngő ágú lucfenyő

Ki hinné, hogy a világ legöregebb fája egy egyszerű lucfenyő, amelynek tucatnyi különféle változata kapható a New Garden kertészetekben. A majdnem tízezer esztendő matuzsálem, Svédország középső részén él. Hosszú életének titka, hogy 5-600 évente új törzset növeszt, viszont radiokarbonos kormeghatározás alapján a gyökerei 9550 évesek. Ez azt jelenti, hogy közvetlenül az utolsó jégkorszak elmúltát követő években hajtott ki. A lucfenyő egyébként más tekintetben is bajnok: ő a legelterjedtebb túlélő fa a földön.

Csak lucfenyőből 12 fajtát kínálunk a New Gardenben! Egyéb fenyők közül összesen 240 különböző változatot!

Terülő gömb alakú lucfenyőfajta a Nidiformis

A legöregebb szobanövény

Szobanövényeket akár egy életre is választhatunk. Ha gondosan neveljük őket, sokáig díszíthetik otthonunkat. Ezt bizonyítja az a cikászféle (Encephalartos altensteinii), amelyet 1775-ben vittek Dél-Afrikából Londonba, ahol ma is megtekinthető. A tíz emberöltőt megért növény közeli rokona a cikászpálmának (Cycas revoluta), amely szintén hosszú életű és ellenálló szobanövény. A cikászfélek abban is rekorderek, hogy a legősibb szárazföldi növények közé tartoznak. Egy időben jelentek meg a dinoszauruszokkal és azóta is hasonló formában léteznek. Túlélésük záloga többek között az volt, hogy bár nem szeretik, eltűrik a szárazságot.

A cikászok már a dinoszauruszokkal együtt jelentek meg a földön

A guzmánia szerencsére gyorsabban és kisebbre nő, mint rokona, így otthonaikat is díszítheti. Ahogy sok más szobanövényként kapható hosszan virágzó broméliaféle

New Garden, a rekorder

A New Garden kertészetek több tekintetben is rekordernek számítanak Magyarországon:

- ✓ Már 6 kertészet
- ✓ Legnagyobb terület
- ✓ Legnagyobb választék
- ✓ Legtöbb óriásnövény
- ✓ Különleges minőség

Cukiságok

otthonra, irodába

Hogy mitől lesz cuki egy növény? Ezen nem érdemes sokat gondolkodni, elég ránézni! Egyből látszódik rajta, hogy milyen aranyos! Ez persze mindenkinek mást jelent, de a cuki növények mindig sok szépséggel ajándékozzák meg gazdájukat. Az is biztos, hogy a cuki növények nem túl nagyok. Látszódik rajtuk, hogy folyamatos szeretetet, törődést igényelnek. S mivel picikék, kényelmesen elférnek otthoni éjjeli-szekrényen vagy az irodai asztalon. A cuki növényekről azt is érdemes tudni, hogy aki egyszer ráérez, hogy milyen egy gondoskodásra szoruló apróságot ápolni, előbb-utóbb egyre többet és többet akar majd belőle. Cuki növényekből pedig nincs hiány a New Garden kertészetekben, be is mutatunk belőlük néhányat.

Krizantém

Itt van az ősz, ismét megérkeztek a krizantémok. A bejáratú ajtó mellé előszeretettel cserépbe ültetett gömbkrizantémok mellett az irodát vagy otthonunkat kisebb változataival is szépen feldíszíthatjuk.

Aloé

Az aloé több fajtát is megvásárolhatunk apró termetű növényként. Idővel új sarjakat hoz, amelyeket mi magunk is továbbadhatunk kedves ismerőseinknek. Az aloé ráadásul nem csak cuki, de praktikus is: kisebb hámvagy égési sérülések esetén nyugodtan törjünk le egy darabot a leveléből. A belőle ki-folyó nedv segíti a bőr regenerálódását.

Ámpolna gyertyavirág

A gyertyavirág apró szív alakú levelei miatt kiváló ajándék lehet azoknak, akik szeretnék kifejezni szeretetüket mások iránt. A gyertyavirág ráadásul igen látványosan fejlődik, rendszeres öntözés mellett szinte napról napra hozza az újabb „szíveket”. Ha a hajtásait egy másik cserépbe dugjuk, akkor hamarosan abban is meggyökeresedik és új életre kel, így másoknak is adhatunk belőle.

Ciklámen

A ciklámen egyértelműen az őszi szobák legszebb díszje. Mini változatot is vehetünk belőle, amelyet egyesével, de akár csoportosan is összeültethetünk. Egyre kell csak figyelniük: ne tartsuk fűtött helyiségben, mert itt hamar díszítőértékét veszti. Hűvös ablakpárkányon viszont sokáig hozza piros, ciklámen vagy fehér színű virágait – fajtától függően.

Levélrózsza

Lassan növekvő, húsos leveleivel a rózsza virágját mintázó növény. Mivel a leveleiben sok vizet raktároz, ezért elég kénytelen megőntözni. Így kiváló ajándék lehet olyanoknak, akikről tudjuk, hogy egy kicsit szétszórtak és csak ritkán jut eszükbe megőntözni szobanövényeiket. A mi ajándékunk így még akkor is díszíti ismerősünk környezetét, amikor már minden növény kipusztult mellőle.

Pettyeslevél

Ha csak a levél számítana a növények cukiságversenyében, akkor valószínűleg a pettyeslevél állna a képzeletbeli dobogó legfelső fokára. Viszont tudni kell róla, hogy amilyen szép, olyan igényes. Kizárólag rendszeres öntözés mellett, világos, de nem napos szobában érzi jól magát.

A legbűbájosabb ajándékok!

A cuki növények kiváló ajándékok! Jól kifejezik azt a szeretetet, amit a megajándékozott felé érzünk. Mivel jellemzően kis értékű növényekről van szó, ezért jó ötlet lehet munkahelyi névnapokra, de akár egy apró szívesség megköszönésében is segítségünkre lehet. A friss kapcsolatban élő férfiaknak pedig szinte kötelező rendszeresen ilyen apró cukiságokkal elhalmozni kedvesüket.

Korallvirág

Amilyen apró, olyan életrevaló a korallvirág. Piros, rózsaszín, sárga vagy fehér virágait sokáig több hónapon keresztül folyamatosan hozza. Elnyílásuk után a növény vastag, sötétzöld levelei önmagukban is nagy díszítőértéket képviselnek.

Pompás kutyatej

Alapvetően nagy bokorrá fejlődik, de már kis növényként is gazdagon hozza rózsaszínű, kárpintpiros vagy fehér virágait. A törzsében sok vizet tárol, ezért ritkán igényel öntözést. Ezt amúgy sem érdemes túlzásba vinni, mert akkor eldobja szép virágait. Érdemes tudni róla, hogy minden része mérgező, ráadásul tüskéi miatt érdemes kesztyűs kézzel bánni vele. De ki tudja? Lehet, hogy éppen pont e tulajdonságai miatt lesz valakinek kiváló ajándék!

Mimóza

Bár első ránézésre semmi különös nincs a mimózában, elég megérinteni a levelét ahhoz, hogy máris a legaranyosabb növények között tartsuk számon. Ugyanis hamar megsértődik: elég megérintenünk egy levélkéjét, amely ezután összecukódik, miközben a mozgás hatására dominószerűen követi a többi levélke is. Ha pedig az egész növényt éri erős behatás, könnyen elájul, s olyan képet fest, mintha elszáradt volna. Persze nem kell megijedni, idővel ismét magához tér.

Tudta?

Cuki növényekhez cuki kaspó is jár! A New Garden kertészetekben minden növényhez és minden ízléshez megtalálhatja a megfelelő kaspót!

